

In welk **statuut** werk je?

Je kan in België werken als werknemer of als zelfstandige. Beide statuten zijn wettelijk correct. Zolang je de wetgeving volgt van het statuut waarin je werkt. Tussen beide statuten zijn er wel belangrijke verschillen. Wees dus bewust welk soort contract je ondertekent! En weet dat werken als zelfstandige altijd een eigen keuze is. Je kan hier niet toe verplicht worden door je werkgever.

» WAT ZIJN DE KENMERKEN EN VERSCHILLEN:

» *Contract en verloning*

De werknemer sluit een arbeidsovereenkomst (contract). Hij werkt onder het gezag van de werkgever. Het loon van de werknemer ligt vast en wordt bepaald door een cao (op sectoraal vlak of op ondernemingsvlak). Als er geen cao bestaat, moet je zeker het algemene minimumloon krijgen. Je loon wordt berekend op basis van het aantal uren dat je werkt.

De zelfstandige heeft geen contract. De zelfstandige aanvaardt zelf opdrachten, uit eigen keuze. Een zelfstandige heeft een eigen zaak of is vennoot in een vennootschap. Hij staat niet onder het gezag van een werkgever. De zelfstandige moet zelf onderhandelen over de vergoeding voor zijn prestaties. De vergoeding is afhankelijk van de aard van de opdracht: per uur, per m² of per opdracht....

Sociale rechten/Sociale zekerheid

Werknemers en zelfstandigen bouwen sociale rechten op door arbeid.

Voor werknemers worden de sociale bijdragen betaald door de werkgever. De werkgever houdt op het bruto-loon van zijn werknemer een percentage van maximaal 13,07% in voor de betaling van de sociale zekerheid. Dit betekent dat een werknemer nooit zelf de rekening van de sociale zekerheid moet betalen!

Zelfstandigen moeten wel zelf hun sociale bijdrage betalen. Zij moeten zich hiervoor aansluiten bij een sociale kas voor zelfstandigen en dit vanaf de eerste dag!

Dankzij het betalen van de sociale bijdragen krijg je toegang tot de sociale zekerheid. De sociale rechten van werknemers en zelfstandigen verschillen sterk:

ZELFSTANDIGEN	WERKNEMERS
• geen automatische verzekering bij arbeidsongevallen of beroepsziekten • ziekteverzekering: uitkering pas na 1 maand ziekte • geen vakantiegeld • beperkt minimum pensioen • Geen recht op werkloosheidsuitkering • kinderbijslag • kraamgeld en moederschapsrust • geen vaderschapsverlof • geen recht op tijdskrediet of loopbaanvermindering • geen opzegvergoeding OPGELET: Zelfstandigen moeten zelf hun sociale bijdragen betalen! Als je werkt als zelfstandige en iemand anders (bv. opdrachtgever) betaalt jouw sociale bijdragen, vraag dan altijd een bewijs! Je blijft zelf verantwoordelijk voor het betalen van je sociale bijdrage! Als de betaling niet correct gebeurt, kun jij zelf een boete krijgen.	• verzekering bij arbeidsongevallen en beroepsziekten • ziekteverzekering: gewaarborgd loon + uitkering vanaf eerste of tweede dag • recht op vakantiegeld • volwaardig pensioen als werknemer • recht op werkloosheidsuitkering • kinderbijslag • kraamgeld en moederschapsrust • recht op vaderschapsverlof • recht op tijdskrediet en loopbaanvermindering • opzegvergoeding/verbrekingsvergoeding OPGELET: de werkgever moet zelf de sociale bijdragen van werknemers betalen!

Belastingen

Alle **werknemers** betalen een personenbelasting op hun inkomen. Ook dit gebeurt via de werkgever. Maandelijks houdt de werkgever een bedrijfsvoorheffing in op het loon van de werknemer en stort de werkgever dit automatisch door naar de fiscus. De werknemer moet dus zelf niets doen om in orde te zijn.

Zelfstandigen moeten zelf zorgen voor de voorafbetaling van de personenbelasting. Zij zijn ook zelf verantwoordelijk voor de aangifte en betaling van BTW.

Materiaal/werktijden/etc

Als **werknemer** moet je je hierover geen zorgen maken. Werknemers gebruiken het materiaal van hun werkgever. Een werknemer voert de opdrachten uit die hij krijgt van zijn werkgever. Als werknemer ben je ook gebonden aan wettelijk bepaalde arbeidsuren. Je mag bijvoorbeeld niet meer dan 40 uur per week werken, tenzij je hiervoor extra loon ontvangt. De werkgever beslist over de arbeidstijd, en ook over de periodes wanneer je verlof mag opnemen.

Als je **zelfstandige** of vennoot bent, kan je zelf beslissen over alles wat met het werk heeft te maken: waar en wanneer je werkt, aankoop van werkmateriaal, afspraken met klanten en opdrachtgevers,...

>> OPGELET!!

Het gebeurt vaak dat mensen als schijnzelfstandige worden tewerkgesteld in een vennootschap. Dit is onwettelijk en strafbaar! In deze vennootschappen werken veel vennoten die heel weinig aandelen hebben (bv. elke vennoot heeft 1 aandeel) terwijl de zaakvoerder de meerderheid van de aandelen bezit. De zaakvoerder is dan in feite de werkgever van de andere vennoten: hij sluit contracten af, bepaalt het loon, de arbeidstijden en zorgt ook voor transport en de aankoop van materiaal. De andere vennoten hebben wettelijk het recht om hierover mee te beslissen, maar werken in zulke vennootschappen eigenlijk als gewone werknemers (onder het gezag van de zaakvoerder). Deze juridische constructie is onwettelijk en leidt vaak tot misbruiken. Zulke vennootschappen worden meestal opgericht door werkgevers die geen sociale bijdragen en belastingen willen betalen voor werknemers. Uurlonen zijn er veelal laag. En de belofte van de werkgever om de sociale zekerheidsbijdragen van de vennoten te betalen, wordt meestal niet nagekomen. Bovendien weten de aandeelhouders (werknemers) meestal niet dat ze zelf bijdragen moeten betalen. En doordat ze niet betalen, bouwen ze (veel!) schulden op bij de sociale zekerheid en belastingen.

Mensen die in een vennootschap werken maar opdrachten en loon ontvangen van een werkgever, werken als schijnzelfstandige. Eigenlijk werken ze als gewone werknemers, maar betaalt hun werkgever te weinig sociale bijdragen en belasting. Dit is onwettelijk!

Gevolgen en gevaren voor schijnzelfstandigen:

- Je krijgt te weinig loon.
- Je bent niet verzekerd als je een werkongeval hebt.
- Je ontvangt geen loon of uitkering als je ziek wordt.
- Je moet zelf je sociale bijdragen betalen! Als je dit niet doet, krijg je een boete. Deze boete kan hoog oplopen (duizenden euros).
- Je kan verantwoordelijk gesteld worden voor fouten en ongevallen op het werk.
- Je bent aansprakelijk voor de schulden van je (eigen) bedrijf.
- Als je problemen hebt op het werk, moet je ze zelf oplossen.

Laat daarom steeds je contract nalezen!

Voor meer informatie contacteer hiervoor het ACV...

Deze onthaalgids is opgemaakt in jouw taal. De ACV-CSC-dienstverleners helpen jou in het Nederlands of het Frans. Als je iemand kent die goed Nederlands of Frans spreekt, is het altijd goed om die mee te nemen naar het ACV-CSC-dienstencentrum.

CONTACT

Antwerpen Kempen

03/222 71 55 • 03/222 71 59
diversiteit.antwerpen@acv-csc.be

Mechelen-Rupel Leuven

015/45 46 73
diversiteit.mechelen@acv-csc.be

Brussel-Halle-Vilvoorde Bruxelles

02/557 85 42
diversiteit.brussel@acv-csc.be

Waas en Dender Aalst-Oudenaarde

03/765 21 71
diversiteit.dendermonde@acv-csc.be

Gent-Eeklo

09/265 42 78
diversiteit.gent@acv-csc.be

Brugge-Oostende-Westhoek

059/55 25 65
diversiteit.oostende@acv-csc.be

Zuid West-Vlaanderen Midden West-Vlaanderen

056/23 55 07
diversiteit.kortrijk@acv-csc.be

Limburg

011/30 61 66
diversiteit.limburg@acv-csc.be

Centrale LBC-NVK

03/220 89 54
diversiteit.lbc-nvk@acv-csc.be

Coördinatie / Coordination: Stefaan Peirman • 02/246 32 28 • diversiteit@acv-csc.be

Contacteer / Contactez

Werknemer of (schijn)zelfstandige?

